

ИГРА МАТЕРИЈЕ И ДУХА
МИЛАНКА БЕРБЕРОВИЋ

8. МАРТ – 1. АПРИЛ 2022.
ГАЛЕРИЈА РТС, БЕОГРАД, ТАКОВСКА 10

RTS

НАБУКО, БУЗЕПЕ ВЕРДИ, 1986.

Интересовања за уметност у широком смислу те речи, љубав према ликовном исказу, књизи, писаној речи, музици, искрена радост посвећена животу, његовом богатству и чарима уз обимну енергију и ентузијазам, сусрећу се у личности Миланке Берберовић на заиста особен начин. За њу је уметност лепота, радост и мука коју треба одживети. То осећање видно у целокупној њеној делатности посвећеној позоришту, костимографији, педагогији разазнаје се као доследност која је заправо израз дуалности саткане од суптилног осећања за ликовно које прелива у нешто сасвим конкретно, прецизно – урађен костим створен управо у тачки хармонизације та два одвојена а опет свепожимајућа света. Њена изложбена активност одвија се упоредо са радом у позоришту. Израже цртеже, костимографске слике и сценски костиме, односно ликовност са сцене која у просторима галерија добија другачије значење, а на посматрача делује лакоћом и пуноћом цртежа, бојама, облицима, детаљима. На цртежима се види јасна релација са представама о којима је реч, али су они и подстицајни, јер изазивају потпуно ново осећање ликовне целине само за себе.

Управо на линији разазнавања вишеслојног богатства и бројних изазова при конструкцији једног костима, уприличена је изложба *Игра материје и духа*, чија је идеја обogaћење костима детаљима, накитом. Миланка Берберовић, с обзиром на то да је увек у потрази за ликовним изазовима и концептима, срела се са стакленим објектима уметника Александра Лукића и уочила интригантан потенцијал који је и резултирао сарадњом. Откривена је нова игра, комбинација костима и стакленог накита. Ослоњени на већ постојећа уникатна решења у различитим техникама обраде стакла, кренули су да истражују стварајући посебне визуелне доживљаје. Дошли су до граница уметнички обликованог употребног предмета једног значења која се на једном нивоу унеколико брише, а накит, најразличитијих боја и облика, добија утемељену ликовну потку и пуније значење.

Од првих уникатних предмета – објеката Александра Лукића реализованих у стаклу до накита обликованог техником фузионисаног стакла, позлате, посребљавања и филигранског лемљења пређен је пут маштања и истраживања. Нове занимљиве и привлачне форме прилагођене су потребама сценског костима, па и захтевима савремене моде и укуса.

Накит као украс, као хир, као игра стварања, као допуна одеће, као сама одећа, од Египћана и Римљана који почињу да га обликују, изазовном лепотом ушао је на велика врата и у живот савременог света! Сачињен од специфичног стародревног материјала, обликован под сигурним оком уметника и реализован технички уникатно и перфектно, привлачи својим тактичним и ликовним вредностима, али и доприноси целовитости костимографског стилског израза.

Од прве заједничке колекције приказане у Решицама (Румунија), потом изложби у градовима Србије, до престижне изложбе у светски познатој галерији *Смиџсонијан* музеја у Вашингтону, аутори Берберовић и Лукић, баве се метаморфозом стаклених објеката који их инспиришу на стварање нечег новог, другачијег. Теме којима се Лукић у својим радовима бавио као што су: Вода, На таласу ветра, Струне, Нектар богова, у заједничкој стваралачкој игри откривања осећања, мисли, идеја, преобликују се у јединствен накит, као саставни део Берберовићкиних костимографских призора разноликих целина: српског средњовековног костима (Јефимијине златне нити, Пропаст царства српског), времена римског царства (Сунце над Сенеком) или опера Ђузепе Вердија (*Аџила*, *Набуко*, *Ауга*, *Јованка Орлеанка*).

На изложби су приказане костимографске слике, бравурозни надахнути цртежи сликани на необичним подлогама и екстравагантних димензија, као и реализовани костими све употпуњено одговарајућим стакленим накитом. Пропраћена је генеза и осмишљени пут аутора од идеје до реализације као и промене до којих је дошло током истраживања и стварања.

Др Дијана Милашиновић Марић

НАБУКО, БУЗЕПЕ ВЕРДИ, 1986.

АТИЛА, БУЗЕПЕ ВЕРДИ, 1987.

ЈЕФИМИЈИНЕ ЗЛАТНЕ НИТИ, ПЕТАР ПЈЕР РАЈКОВИЋ, 2022.

Pjer Rajkovic

ХОФМАНОВЕ ПРИЧЕ, ЖАК ОФЕНБАХ, 2005.

НАКИТ, КОЛЕКЦИЈА 2022.

НАКИТ, КОЛЕКЦИЈА 2022.

ЈЕФИМИЈИНЕ ЗЛАТНЕ НИТИ,
ПЕТАР ПЈЕР РАЈКОВИЋ, 2018.

ЈЕФИМИЈИНЕ ЗЛАТНЕ НИТИ, ПЕТАР ПЈЕР РАЈКОВИЋ, 2018.

ЈЕФИМИЈИНЕ ЗЛАТНЕ НИТИ, ПЕТАР ПЈЕР РАЈКОВИЋ, 2018.

МИЛАНКА БЕРБЕРОВИЋ, костимограф, професор емеритус Универзитета уметности у Београду, (Шабац, 1. 2. 1942)

Дипломирала 1966. године Сценски костим на Академији примењених уметности у Београду. У Београдском драмском позоришту ангажована између 1966–1982. године. Од 1997. редован професор на Одсеку костим – Атеље сценски костим. Од 2000–2004. декан ФПУ. Као гостујући професор сарађивала са универзитетима уметности у САД. Од 1996. члан је УЛУПУДС-а. Учествовала на више од 170 колективних изложби у земљи и иностранству, приредила више од 20 самосталних изложби у Београду, Шапцу, Новом Саду, Загребу, Блумингтону, Вашингтону, Детроиту. Добитник је више од 30 награда, признања и похвала: Награде за костимографију на Сусретима позоришта Србије „Јоаким Вујић“, 1983, 1995; Велика Мајска награда УЛУПУДС-а, 1989; Велика награда Србије за примењену уметност и дизајн 1991, 1992; Награда Октобарског салона за позоришни костим, 1993; Звање истакнутог уметника, 1996; Награда за животно дело, 2005; Највише универзитетско звање професор емеритус стакла 2009; Стауета „Јоаким Вујић“ 2020.

Аутор је бројних текстова за књиге, позоришне програме и каталоге... Реализовала је стотине илустрација за књиге. Бави се савременим и сценским костимом, сценографијом, илустрацијом, сликарством, урадила је више од 200 костимографија за позоришне представе: *Госпођа Минисшарка*, 1978; *Сумњиво лице*, 1973; *Версела удовица*, 1979; *Просјачка ојера*, 1983; *Набуко*, 1987; *Ајшла*, 1987; *Чаробна фрула*, 1994; *Ауга*, 1990; *Укроћена јорџад*, 1993; *Карађорђе*, 1995; *Тајни брак*, 1999; *Трубадур*, 2002; *Хофманове приче*, 2005; *Женидба*, 2005; *Кањош Мацедоновић*, 2006; *Мадам Башерфлај*, 2007; *Таленџи и обожаваоци*, 2008. и *In hoc Signo* 2013. и др.

Њени костимографски цртежи, маштовити и изразите ликовности сугеришу саму представу а костимографије до танчина промишљене и деликатног колорита увек су у функцији јединства представе. Театролог Јован Ћирилов у каталогу њене самосталне изложбе 1985. примећује: Камо среће да су њене представе имале дух њених скица као што је срећа што су неке праве представе имале њене костиме.

АЛЕКСАНДАР М. ЛУКИЋ, уметник витража и фuzioniсаног стакла.

Члан УПИДИВ-а од 2008. и члан УЛУПУДС-а од 2018. Сарадња са Миланком Берберовић датира од 2010. године. Излагао је на 22 самосталне и на 47 колективних изложби у земљи и иностранству. Реализовао је велики број радова (више од 50) на објектима сакралне и профане архитектуре. Добитник је награда: Златна форма за витраж *Светосавски ког*, Нови Сад, 2019; Награде на Јесењој изложби УПИДИВ-а за витраж *Тако је јоворио Зарајусџира*, Нови Сад, 2020; Златна форма за скулптуру *Еџар*, Нови Сад, 2021.

СОЊА ЈОЦИЋ, костимограф

На изложби ће бити приказан савремени костим младе костимографкиње употпуњен елементима накита од стакла по одабиру проф. Берберовић. Соња Јоцић је студенткиња треће године докторских студија на Факултету примењених уметности и добитник више значајних награда.

За вредност изложбе заслужни су • Јефимијине златне нити – костимограф реализатор *Софија Рагуловић* • Сликани орнаменти на костимима – *Милица Давидовић* • Украси за главу – *Драјан Смиљанић* • Обласни господари – *Ђорђе Манграја* и *Сјеван Сјевановић* • Избор, обрада и монтажа видео материјала – *Душан Појовић* • Избор музике уз сагласност аутора – *Радица Смиљковић* и *Ђорђе Манграја* • Костими за опере реализовани су у радионицама Народног позоришта у Београду (костимограф реализатор *Каџарина Грчић Николић*).

ИЗДАВАЧ ЈМУ Радио-телевизија Србије • ЗА ИЗДАВАЧА Драган Бужошевић, генерални директор РТС; Бранислав Кланшчек, председник Управног одбора РТС • САВЕТ РТС ЗА ЛИКОВНО СТВАРАЛАШТВО Никола Мирков (председник), Зорица Шујица (потпредседник), Славица Стефановић (помоћник председника), Никола Кусовац, Ђорђе Кадијевић, Чедомир Васић, Александра Јелисавец, Софија Љубичић, Драгана Ковачић • ПОСТАВКА ИЗЛОЖБЕ Владимир Парезанин • АУТОР ТЕКСТА Дијана Милашиновић Марић • РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ БАШТИНА И КУЛТУРНА ПРОДУКЦИЈА РТС Александра Јелисавец • ОДГОВОРНИ УРЕДНИК ГАЛЕРИЈЕ РТС Петар Ђиновић • УРЕДНИК Ана-Марија Симоновић • ИЗВРШНИ ПРОДУЦЕНТ Славица Стефановић • ГРАФИЧКО ОБЛИКОВАЊЕ Предраг М. Поповић • ШТАМПА Штампарија РТС • ТИРАЖ 500 примерака • Београд, март 2022.

НА НАСЛОВНОЈ СТРАНИ **ЈЕФИМИЈИНЕ ЗЛАТНЕ НИТИ**, ПЕТАР ПЈЕР РАЈКОВИЋ, 2022.

PTC | 3

@galerijarts

bastinarts rts.rs